

LÜGANUSE vallaleht

NR 10

Detsember 2018

Kallis vallarahvas!

Üks aasta ring on taas kiirelt ja märkamatuult möödunud – oli justkui eile, kui eelmise aasta jõulupuul süütasime küünlad.

Lõppev aasta on olnud taas teismoodi. Oleme elanud omavalitsuste ühinemisjärgses ajas. Kolmest on saanud üks – Lüganuse vald! See aasta on kaasa toonud nii rõõme kui muresid. Kuigi iga algus on raske, julgen väita, et aasta on näidanud, et koos oleme tugevamad ja suudame oma kodukoha paremaks paigaks muuta!

Detsembrikuu on alati seotud ootustega. Meie igapäevases pere- ja tööelus ning ka poliitikas tekib mittemõistmist ja tühjust tülid tihtipeale seetõttu, et inimestel on erinevad väärtused ja ootused, aga jõuluajal ootavad kõik ühtäkki ühte ja sama – tuleks jõulud valged ja et päike hakkaks jälle taevakaarel kõrgemalt käima.

Me kõik soovime aega maha võtta ja veeta seda rohkem oma lähedastega. Kõige väiksematele pakuvad suurt rõõmu ning üllatusi pikaajade ja jõuluvana külaskäigud. Me oleme valmis märkama, hoolima ja aitama. Jõuluajal suudame leida rahu, olla ühtsed ja viia korda head.

Vaadake maailma enda ümber ja mõelge, mida saaksid teha SINA, et meil, meie lastel ja lastelastel oleks parem elada tänasel päeval ja ka homsel ning ülehomsel. Kõik suured asjad algavad väikestest asjadest ja sinu heategu või hea sõna võib muuta kellegi elu.

Lisaks ilusatele asjadele kinkige üksteisele armastust ja siirust, sest see muudab meid kõiki paremaks ning jääb kestma kauaks.

Soovin kõigile kaunist jõuluaega, toredat aastavahetust ning tegude-rohkete uut aastat!

Risto Lindeberg
Vallavolikogu esimees

Ühtlustati lasteaia osalustasumäär

Lüganuse Vallavolikogu määrusega ühtlustati valla munitsipaallasteasutuste vanemate poolt kaetava osa määr, mis määruse kohaselt on alates 1. jaanuarist 2019 15 eurot lapse kohta, mis sisaldab nii kohatasu kui ka õppevahendite tasu. Vastu võetud määrus reguleerib ka võimalikud soodustused. Kui perekonnas on kolm ja enam last, kes käivad lasteasutuses, õpivad üldhariduskoolis või kutseõppeasutuses, on osalustasu ühe lapse kohta 10 eurot kuus. Kui ühest perekonnast käib valla lasteasutuses 3 või enam last, siis alates kolmandast lapsest osalustasu ei maksta. Nimetatud soodustuse saamiseks esitab lapsevanem vormikohase avalduse Lüganuse Vallavalitsusele hiljemalt iga aasta 25. septembriks. Soodustuse saamise eelduseks on, et laste ja vähemalt ühe vanema elukoht Eesti rahvastikuregistri andmetel on Lüganuse vald. Avaldusi on võimalik esitada alates jaanuarist 2019.

Andero Põllu
haridusnõunik

Transporditeenuse uus hind

Lüganuse Vallavalitsus otsustas muuta Lüganuse valla vanaduspensionäridele transporditeenuse hinda. Edaspidi hakkab kehtima uus hind 0,20 eurot + km + ootetund (1,60 eurot), senise 0,40 eurot + km + ootetund (1,60 eurot) asemel. Vanaduspensionärid saavad teenust kasutada sõiduks meditsiini- või ametiasutusse. Transporditeenuse vajadusest palume vähemalt 3 tööpäeva ette teatada.

Täname Salme Hansenit heade soovide eest ning tähelepanu juhtimast eakate inimeste toimetulekuprobleemidele.

Ketlin Mõru
sotsiaalnõunik

PILTUUDIS

Tegusate mittetulundusühingute ja Ettevõtliku Kooli programmi Ida-Viru tunnustusüritus toimus Jõhvi Gümnaasiumis 23.11.2018.

Lüganuse valla tegusate ja silmapaistvatena said tunnustuse Lüganuse Küla Selts, Erra Külaselts, MTÜ Maidla Noored, Teater Noa, Helena Paist ning sündmus Loomefest, Lüganuse Koolist Kaili Kivi ja Reeli Innos ja Maidla Koolist Gerli Pili.

Aastavahetuse ilutulestik

Kiviõli linnakeskuses toimuv aastavahetuse ilutulestik on saavutanud populaarsuse kogu piirkonna elanike seas.

Oleme aasta-aastalt suurendanud vaatamängu mahtu, et pakkuda rõõmu ja silmailu. Ka sel korral hakkab vaatamäng 2019. aasta esimestel minutitel ning kestab kuni 10 minutit! Palume lahkesti tulla vaatama. Koguneda võib jõulukuuse juurde Viru tänaval või teistel tänavatel –

Soo, Metsa või Kooli. Ilutulestiku maksumus on 5800 eurot ning see tehakse peamiselt sponsorite abiga. Täname kaasa aidanud toetajaid, tegijaid ja häid koostööpartnereid:

OÜ Järve Biopuhastus
OÜ Triplex Eesti
OÜ Ercars
AS Kiviõli Soojus
OÜ Virtel Grupp

Läheme meeldejäävate ja efektsete tähepommide kaskaadiga uude muutuseid toovasse aastasse!

Talvine teehooldus Lüganuse valla territooriumil

Krisli Kaldaru
abivallavanem

Talv paneb autojuhte ja kõiki teisi liiklejaid tavapärasest rohkem muretsema oma igapäevaste liikumisvajaduste ja võimaluste üle.

Lumekoristamise eest endise Lüganuse valla ja Kiviõli linna territooriumil vastutab heakorraspetsialist Toomas Martin, telefon 5807 3701, e-post: toomas.martin@lyganuse.ee

Lumekoristamise eest endise Sonda valla territooriumil vastutab majandusspetsialist Aivo Hannus, telefon 5553 7224, e-post: aivo.hannus@lyganuse.ee

Kui kusagil valla territooriumil on erakordsed lumeolud, tee täiesti lükkamata või on probleeme liikumisega, palun edastage vastav info õigeaegselt vastutavatele ametnikele. Ärge edastage infot facebookis, sest siis ei pruugi see info meieni jõuda.

Lumetõrjega Lüganuse piirkonnas tegelevad:

I lumetõrje piirkond - Aa, Voo-repera, Varja, Moldova küla - Titol ForEst OÜ, kontaktisik Igor Gulov, telefon 505 5205;

II lumetõrje piirkond - Lüganuse, Matka külad, Kopli, kalmistu – Titol ForEst OÜ, kontaktisik Igor Gulov, telefon 505 5205;

III lumetõrje piirkond - Soppe, Jabara – E.K.Partner Grupp OÜ, kontaktisik Mart Kivistik, telefon 5555 6359;

IV lumetõrje piirkond - Purtse, Liimala küla – Muhi Tehnika OÜ, kontaktisik Heigo Soppe, telefon 5860 0600;

V lumetõrje piirkond - Soonurme, Savala, Sirts – Titol ForEst OÜ, kontaktisik Igor Gulov, telefon 505 5205;

VI lumetõrje piirkond - Rääsa, Ojamaa, Arupäälse, Veneoja, Oandu, Piilse – Muhi Tehnika OÜ, kontaktisik Heigo Soppe, telefon 5860 0600;

VII lumetõrje piirkond - Maidla, Savala, Hirmuse, Sigwari tee – E.K.Partner OÜ, kontaktisik Mart Kivistik, telefon 5555 6359;

VIII lumetõrje piirkond - Püssi linn - Muhi Tehnika OÜ, kontaktisik Heigo Soppe, telefon 5860 0600.

Lumetõrjega Sonda ja Erra piirkonnas tegeleb:

I lumetõrje piirkond - Sonda ja Erra - Erra Agro OÜ, kontaktisik Tambet Leinbock, telefon 521 3585.

Lumetõrjega Kiviõli linna piirkonnas tegeleb:

I lumetõrje piirkond - Kiviõli linn - Elkarin OÜ, kontaktisik Eldur Lainjärv, telefon 506 7925, 335 9085.

Töövõtjad on kohustatud teostama lumetõrjet selleks vastava korralduse saamisel tellijalt ja vastavalt lepingus ette nähtud tingimustele. Teede hooldajate eesmärk on anda endast parim ning likvideerida lumetähtsused teedelt.

Palume vallakodanikelt mõistvat suhtumist, kuna teehooldemasinad ei jõua lund tõrjuma kõikidesse kohtadesse korraga ning on olukordi, kus ei suudeta hoida teid

pidevalt puhtana kestva lumesaju ja tuisu ajal. Sellistel juhtudel palume arvestada ja varuda aega ühest punktist teise jõudmiseks. Tahtmatult võib lume lükkajal mõni teeots märkamata jääda. Samuti esineb juhtusid, kus enami teede sõidetavus on normaalne, aga üksik koht teel on täis tuisanud. Sellistel juhtudel helistage palun oma piirkonna lumetõrje teostajale või edastage info Lüganuse vallavalitsusele. Üldjuhul toimub lumetõrje peale lumesaju ja tuisu lõppu.

Inimesed, kes soovivad eriaegadel ja erijuhtudel välja- või juurdepääsu oma elamule, peavad ise kokku leppima piirkonnas töid teostava ettevõtjaga. Eritellimised maksab inimene ise.

Soovitame liiklejal arvestada talvisel ajal kiiresti muutuda võivate liiklusoludega ning kohandada oma liikumisvajadusi vastavalt nendele. Enne teeleminekut tasuks alati tunda huvi sõiduolude kohta kuulates raadio uudiseid ja ilmateateid. Ohutut liiklemist ja kaunist talve!

MÕNE REAGA

Tänud ja head soovid

Me kõik vananeme ajapikku, kas tahame seda või ei. Vananemisega kaasnevad haigused, liikumisvaegused, milleks me keegi valmis ei ole, meie kõrvalt kaovad lähedased ja head sõbrad ning tihti jääb inimene üksi oma muredega.

Hea, et Lügänuuse vallas on olemas päevakeskused, kuhu on võimalik igal inimesel sisse astuda viiel päeval nädalas. Üheks selliseks toredaks kohaks on Lügänuuse Päevakeskus, kus toimetab tubli ja alati abivalmis Eha Tobreluts, kellel jätkub iga inimese jaoks nii head sõna, lahket naeratust, vahel ka lohutust, kui seda vajatakse. Ta on meie päevakeskuse hing ja päike.

Ükski päevakeskuse külastaja pole jäänud oma muredega üksi – alati leitakse koos lahendus ja küsimustele vastused. Maja külastatakse iga päev – kes kasutab maja teenuseid, kes tuleb küsima bussiaegu, kes lihtsalt mööda minnes astub sisse ja ütleb tere. Oleme nagu üks suur pere: koos tähistame rahvakalendripäevi, sünnipäevi, kuulame õpetlikke loenguid, arendame käelist tegevust, arutame ka poliitikat. Osalesime ka spordinädala raames ühisel sammulugemisel ehk müüdi murdmisel, seda küll vastavalt oma võimetele, sest suurem osa meist on puuetega inimesed, keda ei saa võrrelda noortega. Oleme tublid vastavalt oma võimetele.

Viimane tore päev oli meil 8. novembril, kui valmistasime igaüks oma kätega ilusaid jõuluehteid, sest jõulud on ukse ees. Aitäh meie õpetaja Anne Liinakule! Ka aasta lõpp on käega katsuda. Tahame omalt poolt tänada Lügänuuse päevakeskuse töötajat Eha Tobrelutsu hoolitsuse, hea sõna ja lugematute naeratuste eest! Jätkugu tal tahet ja jõudu meiega askeldamisel, saatku rõõm ja hea tervis tema argipäeva! Jõulurahu hinge ja kodusse!

Täname ka Lügänuuse Küla Seltsi tänavu korraldatud suure ja toreda Maarahva Laada eest. Tegite ära väga suure töö, täitku kuuselõhn ja jõulurõõm teie kõikide kodusid.

Tänuks Lügänuuse päevakeskuse külastajad

Noored kokkamas

Noored jagavad kokkamise nippe

Oktoobrist alates on Erra Noortetoas tegutsenud kokandusring nimega Noortelt Noortele. Idee luua kokandusring sündis ühel noorteka õöl ühise kokkamise käigus, kui tuli mõte, et võiks ka niisama kokku saada, koos meeskonnana süüa teha ning huvitavaid retsepte katsetada. Õnneks leidsime, et meie koostööpartner ning rahastaja võiks olla noortele suunatud Nopi Üles omaalgatuslike ideede projektifond ning tänu kogukonnaliikmete toetusele, kogudes sotsiaalmeedias oma ideede häälid, saime ka rahastuse. Suur aitäh kõigile toetajatele!

Kokandusringi peamiseks eesmärgiks on pakkuda huvitegevust kokandusest huvitavatele noortele. Tahtsime luua huvitegevuse, kus noor saab teist noort õpetada. Nii ongi saanud igal kolmapäeval kokku erinevas vanuses noored, kes üheskoos veedavad mõnusaalt ja kasulikult aega ning valmistavad imemaitsvaid roogi. Antud projekti raames õppisid noored koostama eelarvet, kasutama ohutult köögi-tehnikat, teistega arvestama, samas kohtuti mitmete huvitavate külalistega. Valmistasime toitu koos vabatahtlikuga Itaaliast, Nepaali perega, Voka Avatud Noortekeskuse noortega, Kiviõli Noortekeskuse noorsootöötajate ja noortega ning mitmete teiste põnevate külalistega, meie kogukonna liikmetega. Saime maitsta tükikest erinevate maade kultuurist ning kuulda teiste noortekeskuste kokandusringide tegemistest. Imetore oli näha ja kuulda Voka noorte kirjutatud koka-raamatust.

Sellised projektid on head kogukonna liitjad, sest toovad kokku erinevas vanuses piirkonna elanikke. Ühistegevused ja ühised huvid on need, mis inimesi liidavad ja suhtlust loovad. Olen antud projekti eest vedades õppinud, et iga idee ja projekti saab ellu viia, kui sul on piisavalt tahtmist ning mis kõige olulisem, kui sinu kõrval on toetavad inimesed. Olen õppinud, et noori tuleb kõõgis julgustada ja suunata, tuleb jälgida, et kõik saaksid käed külge panna, et keegi ei jääks teiste varju. Kõik on võrdsed, kõigiga tuleb arvestada. Mis eriti rõõmustav - üheskoos kokkamine jätkub Erra Noortetoas kindlasti ka peale Nopi Üles projekti lõppu.

Ragne-Lys Paavo
Projekti Kokandusring Noortelt Noortele eestvedaja

Pisipoja sünnipäevatordist sündinud Pagarikoda

Intervjuu leidis aset üsna ebatavalisel ajal – pühapäeva õhtul kella kaheksa paiku. Miks nii? Aga sellepärast, et Pagarikoja perenaine Leelo Strauch ütleb ise, et tööpäevadel ei ole enam õõ ega päeva vahet, sest jõudis parasjagu koju Kiviõli Kunstide Kooli juubelipeolt, millele tegi catering'i. Kuhu Leelo tänaseks ettevõttega jõudnud on, mida tulevikus plaanib, ja mida talle lisaks tortide valmistamisele teha meeldib, sellest detsembri esimesel pühapäeval vestlesimegi.

Esimene küsimus on miks ja kuidas?

Eks juba kooliajal olid kokandustunnid lemmikud ja ema-isa ka küpsetasid. Eluaeg olen sellega seotud olnud, seal ka see pisik. 8 aastat tagasi, kui Eestis nii öelda koduküpsetajad toimetama hakkasid ning e-poodidest sai esimesed vahendid ostetud, hakkasid kõigepealt sõbrannad tellima ja suust suhu reklaam läks käima. Eks see esimene pojale tehtud sünnipäevatorst tõi mu ettevõtmisele aluse pani. Nüüd on flaiirid igal üritusel kaasas. Facebook on kõige suurem kanal, mille kaudu kliendid minuni jõuavad. Kodulehe kaudu leitakse vähem, peamiselt ettevõtted.

Mis värk nende veidi ulakate üllatustortidega on?

(Naerab südamest) Alguses telliti neid palju, eks oli uudne teema. Põhiliselt läksid need tellimused meestuttavatele, nüüd pole tükk aega teinud... Just ükspäev mõtlesin selle peale.

Kas tööd ja kliente jagub?

Praegu on tööd väga palju tekkinud, ei oskagi öelda, millest tingitud. Eks seda kvaliteedi ja individuaalsuse rida olen ikka püüdnud ajada. Milleks teha seda, mida turg täis on? Kaua sa seda poetort sööd, tahaks ju midagi teistsugust. Olen naturaalse pooldaja – ka kõik moosid keedan ise, mis kasutusse lähevad.

Sortiment kodulehe järgi on üsna lai. Mida sulle kõige enam meeldib teha?

Vahel, kui on palju torte järjest tehtud ja tuleb mingi soolane tellimus, siis seda teed kohe hea meele. Praegu mulle meeldibki väga catering'iga tegeleda. Seda on väga palju hakatud küsima. Olen mõtteid mõlgutanud järgmisel aastal võtta abiline enda kõrvale. Kasvõi täna see 150 inimesega üritus – üksi saab ikka võhm otsa.

Kes on su klient?

Kohalik kogukond. Lääne-Virumaale läheb palju tellimusi, kuid põhiliselt ikka Ida-Virumaa tel-

Leelo Strauch

lijad, just ettevõtteid – enamust tellimustest lähebki ümberkaudsetele kohvikutele – Purtse Kindlus, Maidla Mõisa Kelder, Kohvik Noot, just tegin Narva Vaba Lava avamisele torte, Jäägri Grill on püsilik, Lügänuuse vallavalitsus. Need on sellised suuremad, üksi rohkem nagu ei jõuagi. Ja siis muidugi eraisikud.

Millised on kõige ekstragantsemad üritused või aasta suursündmused, mida alati ootad ja milleks valmistud?

Kõige suuremad on Jõhvi Kontserdimaja 300 külalisega üritused, kuhu olen torte teinud. Nendega on olnud tükk tegemist – nendest kunagi ei ütle ära. Avatud talude päev oli ka sel aastal meeleolu. Kolmandat korda osalesime ja inimesi oli nii lähedalt kui kaugelt. Ja kolm aastat oleme nüüd Upline Grupp OÜ-ga osalenud Rakvere kodukohvikute päeval, sel suvel toimus see kolm päeva ja oli väga-väga edukas – seda traditsiooni tahaks küll hoida.

Kuidas suhtud konkurentsi?

Konkurentsi on nii, et üldises mõttes on see hea, ei lase laisaks minna. Seda siin piirkonnas on, kuigi ruumi oleks ehk veel ühele tegijalegi. Kaire Tordid Sondas on väga tugev ja Rakveres on ka Pihlaka ja Rohuaia kohvik. Aga eks inimene tahab ka vaheldust, siis ongi hea, kui meid palju on. Koos saame hakkama.

Mis plaanid Pagarikojas tulevikuks on?

Igapäevane saia-leiva-pirukate

pakkumine võtab veel aega, kuigi see on suur unistus. Aga suveks mõlgutan küll mõtteid teha väike kohvik – nädalavahetustel just. Selline väliterrassiga kohvik võiks olla. Tänu seikluspargile Kiviõlis liigub siinkandis rahvast palju. Suvel pärast avatud talude päevi helistasid inimesed suisa värava tagant, et kas on pirukaid või midagi pakkuda. Võiks ju siis proovida. Suvel kolisime uutesse ruumidesse – kirjutasin projekti Virumaa Koostöökogule ja sain seadmed ja kodukööki enam nagu ei mahu ka, tahaks tööd ja pereelu lahus hoida.

Kuidas see õnnestub?

Puhkamiseks ja pere jaoks tuleb osata aega võtta. Praegu olen kõik tööd vastu võtnud (naerab). Kui ettevõtjaks olemine on andnud isiklikus plaanis palju enesekindlust, on võtnud omakorda palju aega pere arvelt. Seda peab ise hakkama reguleerima, praegu seda veel ei oska. Ühte abikätt oleks juurde vaja.

Mis sa ettevõtjaks olemisest arvad?

Kui teen, ju siis peab ka meeldima. Olen ikkagi päris ettevõtja, see on minu ainus sissetuleku allikas. Ma olen kõvasti arenenud, iga aasta-ga püüan kolmel-neljal koolitusel käia – kõige kaugemal käisin sel suvel Moskvast, Venemaal on tordiasjanduses kõige paremad koolitajad. Virumaa Koostöökogu kaudu on koostöövõrgustik see, mis mind on väga palju aidanud, just tootlustuse vallas. Käid ja näed, ei rabele üksi. Ja projektide poole pealt ka muidugi – nii sead-

med laienemiseks kui reklaam on see, mis on minu ettevõtmist toetanud. Paberitöö mulle kohe üldse ei meeldi, kuid sõbrannaga koos võtame kuus ühe päeva ja teeme kõik ära, kuid seda ma ei naudi. Mainori kõrgkooli ärijuhtimise taust aitab siin palju kaasa.

Võrreldes selle ajaga, kui sa alustasid ja vaadates tänast päeva, on midagi kardinaalselt muutunud?

Isiklik areng ongi. Kui esimene tort oli 2 kilo, tundus nii suur töö. Aga nüüd vaja 75-kilone kolmes tükis tort teha – ühe päeva teen biskviiti, teise päeva panen kokku. Tänu korralikele seadmetele ja ahjule on töö tegemine lihtsamaks ja kiiremaks läinud. Kui esimese tor-di pilti vaatan ja meenutan, et siis tundsin ikka väga suurt uhkust.

Kui sa torte ei teeks, mida siis?

Siis kujundaks aedasid või tegutsuks niisama aias. Kui olen väsinud või kõõgis toimetamine tütab ära, siis lähengi õue, vaatan seal ringi.

Või loen raamatut.

Soovid lugejatele-sõpradele eraldi midagi lõpetuseks öelda?

Sellist tööd, mida poleks tahtnud vastu võtta, isegi kui hoian peast kinni, naljalt ei meenu. Eks ma olen seda varem ka öelnud, et tänu oma klientidele ja sõpradele ma üldse olemas olen ja arenen.

Lõpetame intervjuu ja pärast telefonikõne lõppu on soe tunne. Kogu vestlusest ja Leelo olekust kumab läbi, et tööst – peab meeldima, muidu ei teeks. Ja Leelole tundub väga meeldivat, siiralt ja ausalt, nagu ta Pagarikoja kodulehel ka ütleb.

Veebruaris täitub Leelol ettevõtte alustamisest juba 5 aastat. Jääme ootele, ehk on Leelo klientidel selleks puhuks üllatusi varuks.

MTÜ Virumaa Koostöökogu

Pagarikoda OÜ –
Südamega tehtud tordid ja pagaritooted

www.pagarikoda.com
Facebook: Pagarikoda OÜ,
Leelo Strauch,
tel 518 3277.

Julge eristuda!

Krisli Kaldaru abivallavanem

Sina näed sõidukit juba kaugelt, aga ilma helkurita jalakäijat alles 30 meetri kauguselt.

Lügänuuse Vallavalitsus pöörab kõikide kodanike tähelepanu sellele, et praegusel pimedal ajal tuleb kanda helkureid. Bussijuhtidelt saadud tagasiside on murettekitav, kuna lapsed ei kannu helkureid ning on liikluses raskesti märgatavad.

Palume lastevanematel järjepidevalt kontrollida, kas laps omab helkurit ja on pimedas nähtav.

KUIDAS PIMEDAS OHUTULT LIIGELDA?

- Maanteel kõnni alati vasakus teeservas, et näha vastutulevaid sõidukeid.
- Kinnita helkur keha sõidutee-poolsele küljele nii, et see on nähtav võimalikult mitmest suunast.
- Kõige õigem on helkur kinnitada 30–80 cm kõrgusele maapinnast, nii paistavad sõiduki tuled helkurite peale ja see omakorda peegeldab valgust sõiduki juhi silmadesse.
- Kontrolli, et helkur ei jääks ülerie alla, vaid nii näeb sõiduki juht sind õigeaegselt ning tal jääb piisavalt aega kiirust vähendada ja sinust ohutult mööduda.
- Helkuril puudumisel on omal kohal ka ohutusvest, taskulamp või mobiiltelefoni helendav ekraan, samuti suurendab liikleja märgatavust tee lehedad või erksavärvilised riieus.

MÕNE REAGA

Erra Kultuuriseltsi 2018. aasta

EV 100 sünnimälestuste aasta oli tegus ka Erra Kultuuriseltsile. Aasta esimestesse kuudesse mahtus A. H. Tammsaare 140. sünnipäeva ja emakeelepäeva tähistamine, kus meenutati Meinhard Laksi. Õpitubades valmistati kartongist karpe, helkureid ning dekoreeriti keraamilisi plaate.

Peale valdade ühinemist on selts saanud juurde palju sõpru, küllakutseid on tulnud Kiviõli Päevakeskusest, kus osaleti nais-tepävapeol, meditsiini teemalisel loengul, Kiviõli Kunstide Kooli õpilaste ja õpetajate kontserdil ning ühisel ekskursioonil Riigikogusse. Ühineti ka Kiviõli Rahvamaja Pensionäride klubiga Ajaratas. Tähistati mitmeid rahvakalendri tähtpäevi, ka jaanipäeva, mille tõmbas käima Aleksander Nõlvak ning suve keskel laulis Erra külaplatsil ansambel Soov.

Sügisshooaega alustati Lõikuspühaga, kus toimus hoidiste degusteerimine. Mardipäeval võõrustati Marte Kiviõlist, 15. novembril osaleti eakatele suunatud tervise ja ohutuse infopäeval Püssi Kultuurimajas, 02. detsembril tähistati esimest adventi ning 15. detsembril toimus seltsi jõulupidu.

Erra Kultuuriselts tänab kõiki, kes on seltsiga seotud, eriti Lüganuse vallavalitsust ja volikogu.

Häid jõule ja toredad koostööd 2019. aastaks – seltsi 20. tegevusaastaks!

Ülle Tiitsu
Erra Kultuuriseltsi
juhatuse liige

Maidla Kool

Väike, aga suure
hingega mõisakool

Maidla Kooli 8. ja 9. klassi õpilased võtsid lumistel jõulukuu hommikutel mõnusalat aega ning mõtisklesid oma kooli, selle toredade külgede ja väärtuste üle.

Maidla Koolis leiab iga õpetaja aega iga õpilase jaoks, et individuaalselt läheneda ning teada, kuidas õpilasel päriselt läheb. Maidla Kool on hea ja ainulaadne paik, kus õppida ja sirguda – ühes imeilus ja suure mõisapargiga, kus värskes õhus aega veeta.

Koolis on vähe õpilasi, aga suur hing ning ajalugu, ainulaadsed sündmused nagu näiteks mõisahärra ja mõisapreili valimised ning koolikohvikud. Maidla Koolil on imehea suur spordihoone, kus on hea sportida, erinevaid huvihariduse võimalusi kasutada. Jõusaal on koolile väga lähedal ning sinna saab alati minna. Noortekeskus paikneb koolist kõigest mõne sammu kaugusel. Maidla Koolis on väga hea koolitoit – eriti küpsisetort.

Maidla Kool on tore kokkuhoidev kool, siin saab alati palju nalja ning õpetajad on toredad, abivalmid ja hoolivad.

Soovime Maidla Kooli koolilipet poolt ilusat ja rahulikku jõuluaega!

Anna Helena Heinmaa, Janno Jalasto, Mehis Tarum, Bretha Mandel, Tairo Veber, Siim Hobolainen

Müüdid on kerged tek-kima ning eriti rohkelt kuuleb neid siis, kui jutuks tuleb elu võimalikkus maal. Enamasti jagunevad siis arvamus-d kaheks – need, kes linnades elavad, peavad seda enamasti ilmvi-matuks, samal ajal kui need, kes on end maal sisse seadnud, on väitest häämingus.

Ida-Viru maakonna loodeosas, Soome lahe kaldal asuv Lüganuse vald on oma 8920 elaniku, kahe linna, kolme aleviku ja 48 külake-sega suurepärane materjal, mille abil nii mõnelegi müidile pisut pikemalt otsa vaadata ning seal-t tõetera otsida.

Maal pole ju tööd!

Mis siin salata, töötukassa veebilehelt vaatab vastu ei rohkem ega vähem kui kolm tööpakkumist ja seitse töökohta. Pole just ülearu palju. Eriti olukorras, kus septembris oli Lüganusel registreeritud 211 töötut, mis on 5215 tööealisest elanikkonnast ca 4%. Riigis tervikuna oli samal ajal sama näitaja aga 4,4%. Ehk tegelikkuses on Lüganusel seis isegi pisut parem kui riigis tervikuna. Kuna vald asub kahe keskuse – Jõhvi ja Rakvere – vahel, mõjutab seegi vallarahva võimalusi lähikonnast endale meelepärane töö leida. Käima on lükatud ka mitmed LEADERi programmid, mis aitavad ettevõtlust edendada, nutikaid energialahendusi juurutada, kompetentse tösta ja noori kaasata. Kokkuvõttes võib öelda, et iga vähegi väärt mõte püütakse siin asjatundjate abiga hoobilt kinni, sest Lüganusel on ettevõtlik inimene kulla hinnaga.

Kinnisvara hinnad
on talumatult madalad

Vastab tõele, kuid samas on see ka Lüganuse üks suur eelis, sest päeva lõpuks ei erine krunt Pirita jõe kaldal millegi poolest sellest, mida on Purtse jõel pakkuda. Kuid mil-leks siis kulutada kinnistu ostuks üüratu hulk raha, kui Lüganusel saaks sama hea maalapi märksa soodsamalt kätte. Seda enam, et tiheasustusaladel on kõik taristud juba olemas, hajaasustusi aitab järjele aga spetsiaalne programm, kust saab eramajapidamisele toetust küsida. Tõsi, seis korterituril pole just ülearu kiita, kuid siingi on asjad soodsamas suunas liikumas. Seda muu hulgas tänu valla-le, kes on asunud amortiseerunud korterelamuid lammutama. Näiteks on Kiviõlis ja Püssi linnas

Külade rongkäik

lammutatud viimase paarikümne aastaga ligi 20 sellist.

Kaevandused, tehased jne – kogu Ida-Virumaal on keskkond puhta rikutud

Midagi pole parata, kunagine tööstus on piirkonda oma jälje jätnud. Kuid siingi tekib küsimus, kas klaas on pooltühi või -täis? Tegelikult pakuvad endised tööstusladad ja suletud karjäärid ammendamatu võimalusi, kuhu midagi uut ning põnevat luua. Kiviõli seikluskeskus ja Aidu veemaa on siinkohal suurepäraseks näideteks. On ju suusamägi rajatud poolkopsiprügilale ning suusamaja Kiviõli kunagisele olmeprügilale. Aidu veemaad arendatakse aga endise põlevkivikarjääri alale tekkinud unikaalsele tehismaastikule. Tegelikult pole töötlev tööstus siiani piirkonnast kuhugi kadunud. Kuid seda siiski selle erinevusega, et võrreldes varasemaga on suhtumine keskkonda kardinaalselt muutunud. Seda osalt tänu kohalike omavalitsus

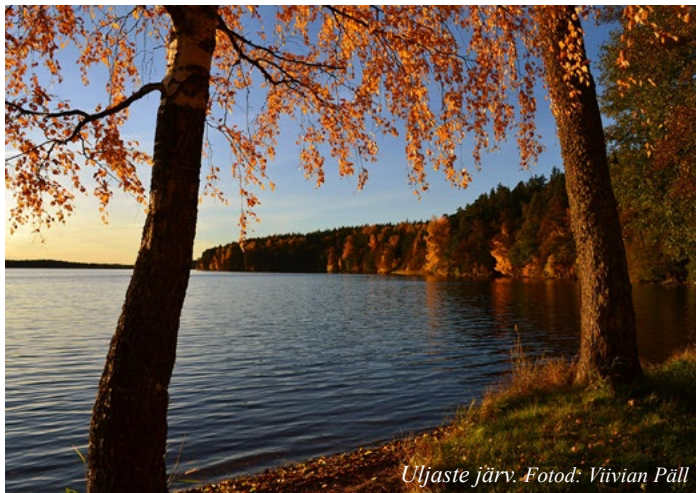
te lakkamatule tööle, kes on võtnud oma südameasjaks kogukonna huvid eest seista, jätmata sealjuures ettevõtjate omad tagaplaanile. Kui pisut räämas tööstusladad kõrvale jätta, on selle kandi loodus tegelikult imeline. On ju Lüganuse valda õnnistatud nii järve, jõe kui ka merega ning kaunita ja puutumate soodega. Kaks populaarsemalt suvituskohta, Uljaste järv ja Liimala rand, on valla keskusest kõigest 12–13 km kaugusel. Kui autot ei ole võtta või ühistransport ei sobi, saab sinna kasvõi jalgrattaga kohale sõita.

Nendes vähestes koolides, mida pole veel kinni pandud, on tase madal. Tahvli ees koogutavad ainult vanad õpetajad ja uusi ei paista kusagilt peale tulema

Lüganuse vallas on mitmeid üldhariduskooli (5) ja lasteaedu (5). Teisisõnu, valikut jagub. Veelgi enam, mõni neist on kohe nii särav tegija, et on eeskujuks kogu vabariigile. Jutt käib Kiviõli 1. keskkoolist, mis on tuntud eeskätt oma ettevõtliku õppevormi poolest. Keskmise õpetajate vanus selles koolis on muide 36 ning kooli direktor valiti paar aastat tagasi aasta koolijuhiks. Kooli eripära on seegi, et koos kogukonna-

Loomfest 2018

Uljaste järv. Fotod: Viivian Päll

ga on ära tehtud mitmeid vahvaid projekte, kusjuures neist viimane, „Loomfest 2018“, võitis üle-eestilisel ettevõtliku kooli edulugude konkursil taas esikoha.

Noortel pole väikeses kohas absoluutselt mitte midagi mõistlikku teha

Kiviõli Kunstide Koolis, mis tähistab peagi 50-ndat sünnipäeva, on 36 õppekava: lisaks muusika- ja kunstioppele leiab siit eest tehnikasakonna, kus saab robotika ja lennumudelmisega tegeleda. Kooli teeb eriliseks seegi, et noor saab endale koormuse ning õppevormi ise valida. Kui huvikoolis on õpetasu lapsevanema kanda – Näiteks Kiviõli Kunstide Koolis kuni 15 eurot kuus –, siis siinsed huviringid on lastele ja noortele sootuks tasuta. Spordiklubisid on vallas kümme ning enamik neist on lastele ja noortele taas tasuta. Mõne eest tuleb siiski maksta, kõige karmimal juhul kuni kolm eurot kuus. Kui võrk-, korv-, sulg- ja jalgpalli võimalused on tänapäeval vaat et pea kohustuslikud, saab siin ka

märksa eksootilisemaid alasid har-rastada. Näiteks on viimastel aastatel spordiklubi Idablokk siinsed taekwondo'ga tegelevad noored suisa rahvusvahelisele tasemele viinud. Aasta-aastalt on oma tuntust suurendanud ning rammu kogunud ka staažikas, veerandsa-ja-aastane Püssi seeriajooks. Seda, et vald noorte nimel ja heaks pingutab, on tegelikult igal sammul tunda. Mitte just ülearu palju kohalikke omavalitsusi ei saa kiita selle eest, et neil on järgmiseks seitsmeks aastaks noorte valdkonda puudutav arengukava ette näidata.

Poodi saab korra kuus siis, kui naaber autoga linna sõidab

Kui teinekord tuleb maakohas poe-kest, samuti paki- ja rahaautomaat, postkontorit ning apteeki tööpoolest tikutulega taga otsida, siis Lüganusel on asjad teisiti. Poodide nimistu on siin uhke, vaatamata sellele, et suur osa kauplemisest on juba ammu interneti kolinud. Kui Kiviõli linnas ootavad ostle-jaid ees korralikud kaubanduskes-

Püssi seeriajooks

Kiviõli tuhamägi

kused, siis väiksemates kohtades on olemas nii toidu- kui ka esma-tarbekaupade poed ning keskuses asjaliku valiku ja tellimisvõimalusega ehitus- ja elektrimaterjalide kauplused.

Väikeses kohas on lootusetult igav elu, sest vabal ajal pole kusagil käia ega midagi teha

Neid tallinnasi, kelle jalg pole aastaid üle teatriukse lävepaku astunud, ent kes ei väsi samal ajal imestamast, kuidas Lüganuse rahvas nõnda tihti pealinna satub, on küll ja veel. Kuid miks ka mitte – vahemaad pole ju sugugi pikad. Valla keskusest kulub Estonia ette sõiduks poolteist tundi, Vanemuise parklasse jõuab aga vähem kui kahega. Rakvere Teater ja Jõhvi Kontserdimaja jäävad oma pooltunnise sõiduga suisa kiviviske kaugusele. Ja kui seltskond juhtubki nii suur tulema, et ühte autosse kohe kuidagi ei pressi, saab alati bussi tellida, mis pole hulga peale sugugi nii talumatult suur kulu kui võiks arvata. Kuid üks Lüganuse elanikud hoolitse isegi selle eest, et vallas oleks midagi põnevat teha. Eriti hea hoo on sisse saanud MTÜ Lüganuse Küla Selts, kelle korraldada on nüüdseks juba ka üle Eesti tuntust kogunud Lüganuse maarahva laat. Kogukonnad on olnud Lüganuse vallas alati märgatud, näiteks valla päevadel on kõik linnad, alevikud ja külad ühises avarongkäigus rõõmsalt esindatud.

Kui küla ühes otsas aevastada, on küla teise otsa rahvas sekund hiljem sellega kursis, sest väikeses kohas pole mingit privaatsust.

Sellist asja, et oled nähtamatu ja keegi sind ei tunne, väikeses kohas tööpoolest naljalt ei juhtu. „Tere“ valgub pea igal sammul üle huulte ja reede õhtul on üsna võimatu poole tunniga kauplusest välja saada. Pood on lihtsalt sedavõrd tihkelt tuttavaid täis, kes kõik tunnevad siirast huvi, kuidas sul läheb. Kuid kas on ikka nõnda paha olla märgatud ja oluline? Olla suures linnas tuhandete ja tuhandete hulgas anonüümne mitte keegi – vot see kõlab päris hirmutavalt.

Artikkel ilmunud 15. novembril 2018 Maalehe lisalehes „Meil on hea elada“

Kuidas valmib film? Sellele vastavad Kiviõli 1. Keskkooli õpilased

17. septembrist 9. novembrini õppisid Kiviõli 1. Keskkooli 7. klasside õpilased koostöös Kiviõli Kunstide Kooliga, kuidas sünnib ideest film. Eesmärgiks oli ühendada formaal- ja mitteformaalõpe ning ise filmi luues õppida tundma filmimaailma telgitaguseid. Seitsmenädalase õppeperioodi käigus valmisid rühmatöödena kaks viie-

minutilist lühifilmi.

Projekti jaoks muudeti 7. klasside õpilaste esmaspäevast tunniplaani. Lõimitud neljaltunnise õppetunni raames, milles olid ühendatud kirjanduse, draama- ja kunstiopetuse ained, oli õpilastel võimalus süveneda põhjalikult filmimaailma. Õppetööd alustati tekstikatkendite lugemise ning tegelaste analüüsimisega. Seejärel valiti välja kaks katkendit, mille põhjal kirjutati filmimiseks vajaminev stsenaarium ning visandati koomiksilaadne planeeritava filmiloo pildiline ülesjoonis. Edasi

tegeleti rolliloomega, õpiti kasutama filmimise tehnikat, valiti välja kostüümid. Viimased kaks nädalat pühendati filmivõtetele.

Õpilaste tagasiside intensiivsele õppeperioodile oli positiivne. Leiti, et filmitegemine võtab tegelikkuses väga kaua aega ja enne võtetele minekut tuleb teha põhjalik eeltöö tekstiga, harjutada näitlemist ning õppida tundma kaamerat. Õpilased tõdesid, et koostööoskus tuleb filmiloomisele kasuks. Omajagu elevust tekitasid grimeeritud ja kostümeeritud näitlejad, kes kaamerameeskonna saa-

tel koolimajas ringi liikusid ning sobivaid kaadreid filmisid. Võtteks hõivati isegi õppealajuhataja kabinet.

Projektiis osalesid Kiviõli 1. Keskkooli õpetajad Rauno Põld (draamaõpetus), Marje Veiser (kunstiopetus), Kadriliis Rämman (kirjandus). Filmitooriat tutvustas ning filmimist abistas Kiviõli Kunstide Kooli õpetaja Caspar Sild.

Kadriliis Rämman
Kiviõli 1 Keskkooli eesti keele ja kirjanduse õpetaja

MÕNE REAGA

Ilmeka lugemise konkurss

Eesti riik sai 100-aastaseks. Riigi ajalugu on inimesed, linnad, saavutused. See kõik on loodud inimeste ja looduse poolt terve sajandiga - see on looming. Kiviõli Vene koolis toimus 30. novembril ilmeka lugemise konkurss „Eesti poeesia. Eesti 100“.

Vene keele õpetajate ülesandeks oli tutvustada konkursi osalejatele Eesti luuletajate loomingut, arendada huvi Eesti kirjanduse vastu Eesti Vabariigi juubeliaastal. Oluline oli anda õpilastele võimalus ennast loovalt väljendada.

Konkursist võtsid osa 4.–9.klasside õpilased, kes lugesid ette erineval ajal kirjutatud Eesti luuletajate Lydia Koidula, Juhan Liivi, August Sanga, Ellen Niidu, Aira Kaalu, Mari Vallisoo ja veel paljude teiste teoseid. Konkursi osalejad suutsid oma emotsionaalse lugemise ja teose sügava mõistmisega žüriid üllatada.

4.–6. klassid: 1.koht Maria Samusseva, 2.koht Rosaly Felert, 3.koht Jaanika Dmitrijeva,

7.–9.klassid: 1.koht Ksenia Vorobjova, 2.koht Karina Karatškova, 3.koht Veronika Juško.

Palju õnne võitjatele!

Täna kõik konkursi osalejaid, žürii liikmeid ja kolleege.

Natalja Borodavina
konkursi korraldaja, vene keele ja kirjanduse õpetaja

Sõprusvisiit Lätti

2018. aastal tähistas Läti 100. juubelit. Kiviõli Vene Kooli pedagoogide delegatsioon: koolidirektor Olesja Ojamäe, õppealajuhataja Jelena Ragni, õpetajad Natalja Borodavina ja Ilona Bondarenko külastasid 14. novembril Balvi põhikooli, kus toimus välismaiste koostööpartnerite pidulik vastuvõtt Läti Vabariigi 100. juubeli puhul ning kuhu oli kutsutud esindajad seitsmest riigist.

Koolis ootas soe vastuvõtt, pidulik õhkkond ning riigipühale pühendatud üritused. Võeti osa intellektuaalsest mängust „Eruidiit“ inglise ja vene keeles. Tutvuti kooliga, kus ootasid külalislahked õpilased. Õhtul toimunud kontserdil esinesid Balvi kooli õpilased ja õpetajad, tehti tutvust Läti tantsude, laulude ja rahvakostüümidega. Käidi ka suurepärasel linnaekskursioonil, kus sai tutvuda Balvi linna ajaloo, vaatamisväärsustega ja külastada linnamuuseumi. Kiviõli Vene Kool sõbrustab Balvi Kooliga juba aastaid ning see reis oli suurepäraseks põhjuseks uuesti kohtuda ja oma edaspidiseid koostööplaane arutada.

Natalja Borodavina
vene keele ja kirjanduse õpetaja

Ilmastikust tingitud hädaolukorrad

Tugev pakane võib tingida probleeme kütmisel, veetorustike ja trasside külmumist ning elektrikatkestusi. See kõik võib tekitada tuleohtu. Kindlasti veendu, et ka sinu pereliikmed oskavad ohte näha ning ennetada.

Erakordselt külma ilmaga

Küta puuküttega küttekollet üks ahjutäis korraga kaks kuni kolm korda päevas.

Ära sulge siibrit liiga vara.

Jälgi, et elektrilised kütteahjud ei koormaks elektrisüsteemi üle.

Mässi torud külmumisohu vältimiseks lisaisolatsiooniga.

Kasuta jäätunud torusid üles soojendades soojakaableid või soojapuhurit. Ära soojenda külmunud torusid lahtise tulega.

Kui saad, püsi toas.

Välja minnes riietu soojalt ning kihiliselt. Pööra tähelepanu eriti tundlikele kehaosadele.

Vältimatu autosõidu korral täida paak kütusega. Võta kaasa laetud mobiiltelefon, soojad riided ning soe jook.

Külmakahjustuse korral

Vii kannatanu kiiresti sooja kohta ja alusta aeglast ülessoojendamist. Sügava alajahtumisega kaasnevate teadvushäirete ning südame seiskumise puhul helista viivitamatult 112. Seejärel hakka elustama: vabasta hingamisteed ning alusta kaudset südamemassaazi.

Sügava alajahtumise korral alusta soojendamist seestpoolt välja poole. Soojade aurude sissehingamine või sooja vedeliku joomine aitab organismil soojeneda.

Jäsemete külmumise esimene märk on valu. Seda aitavad leevendada aktiivsed liigutused ning massaaž.

Külmakahjustuse järel ei tohi sauna minna. Järsk temperatuuritõus võib olla eluohtlik.

Külmunud käsi ega jalgu ei tohi panna kuuma vette. Temperatuuri järsk muutus võib kudesid kahjustada.

Külmalaine puhul hoia ühendust invaliidist või vanurist naabriga, samuti üksildastes maapiirkondades elavate sugulaste-tuttavatega.

Tavalisest enam hoolitsust vajavad ka koduloomad. Võimaluse korral luba õuekoer sisse. Väljas paku talle mitu korda päevas sooja toitu. Jälgi, et tal oleks tuulevari ja et ta ei peaks lamama paljal lumel.

Allikas: Päästeamet

Õnnitleme
detsembrikuu juubilare

Lüganuse valla kodanikel, kellel läheneb juubel (75, 80, 85, alates 90 iga aasta) ja kes soovivad juubeliinfo avaldamist ajalehes, palun kirjalikult sellest teada anda sünnipäevale eelneval kuul vallavalitsuses või e-posti aadressil viivian.pall@lyganuse.ee.

KULTUURIKALENDER

12. jaanuar, kell 12.00 Kiviõli Rahvamajas
Ülemaakondlik koorimuusikapäev

13. jaanuar, kell 15.00 Püssi Kultuurimajas
Gennadi Butuzovi nimelise segakoori kontsert

14. jaanuar, kell 11.30 Sonda Rahvamajas
Tervise parendamise infopäev

14. jaanuar, kell 18.00 Kiviõli Rahvamajas
Pensionäride klubi „Ajaratas“ puhkeõhtu

23. jaanuar, kell 19.00 Sonda rahvamaja
Sonda mäluängusari „7“ IV mäng

26. jaanuar, kell 12.00 Kiviõli Rahvamajas
Ülemaakondlik vene rahvalauluansambli päev

27. jaanuar, kell 14.00 Kiviõli Rahvamajas
Kontsert Vlad Campean (viiul), Olja Raudonen (tšello), Tanel Joamets (klaver)

KIRIKUKALENDER

EELK Lüganuse Ristija Johannese
koguduse kalender

06.01.2019 kell 11.00 Lüganuse kirikus

Kolmekuningapäeva missa.

Pärast missat Lüganuse ja Kiviõli koguduse ühine jõulupidu pastoraadis.

13.01.2019 Teenistust ei toimu, vaimulik puhkusel.

20.01.2019 kell 11.00 Lüganuse kiriku Maarja kabeli käärkambris
Jumalateenistus, teenib ministrand Ulvar Kullerkupp.

27.01.2019 kell 11.00 Lüganuse kiriku Maarja kabelis
3. pühapäev peale ilumispüha missa

02.02.2019 kell 09.30 Kiviõli kirikus
Küünlapäeva missa

02.02.2019 kell 11.00 Lüganuse kirikus
Küünlapäeva missa, küünalde õnnistamine.

**Foto-
konkurss**

Kiviõli Noortekeskus kuulutab välja jõulu
fotokonkursi
„Minu lemmik...“

Saada oma fotod emailile
noortekeskuskivioli@gmail.com
Enne seda tutvuge reeglitega meie
leheküljel Facebook või
VKontaktis

Saada fotod
10.12.18 kuni
28.12.18

Osalejad
7 kuni 26.12.18

AUHINNAD

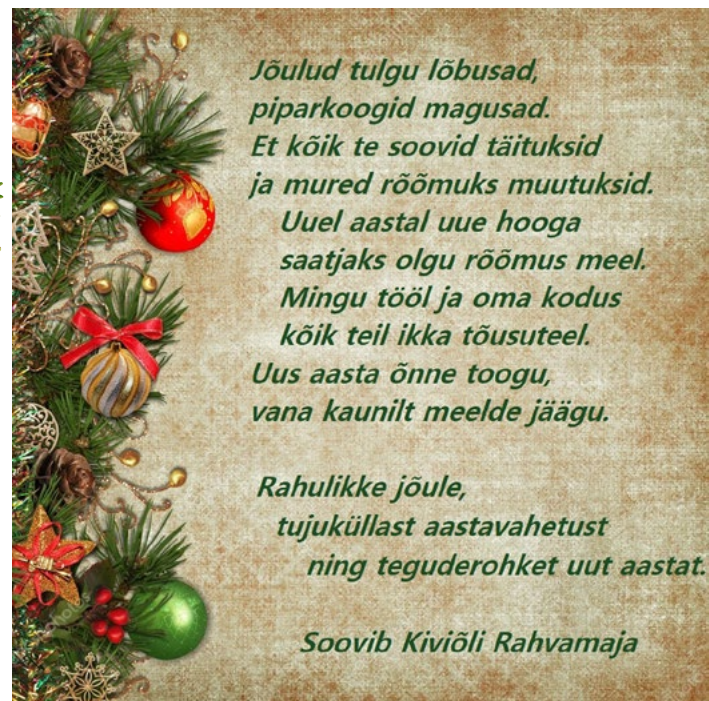
1 koht - 60 euro kinkekaart
2 koht - 40 euro kinkekaart
3 koht - 20 euro kinkekaart

Võitjal võimalus ise valida, kus soovib
kinkekaarti kasutada

fb.me/kiviolinoortekeskus
vk.com/kiviolinoortekeskus
Tel.: 3340062

Scan me

KIVIÕLI
NOORTEKESKUS

**Jõulukontsert
Robirohi**

Sisepääs: **TASUTA!**

**23.DETSEMBRIL
KELL 13.00
KIVIÕLI VABAKOGUDUSES
PIKK 2**

LÜGANUSE
vallaleht

Väljaandja
Lüganuse Vallavalitsus
Keskpuiestee 20, Kiviõli linn,
Lüganuse vald
www.lyganuse.ee

Toimetaja
Viivian Päll
Tel 512 4398
viivian.pall@lyganuse.ee

Toimetusel on õigus kirju ja teisi kaastöid nende selguse
huvides toimetada ning lühendada.
Ajalehte saab lugeda www.lyganuse.ee